

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
14. Bölge Müdürlüğü

KUŞ YAŞAMINI TEHDİT EDEN BAŞLICA SORUNLAR

OSMAN ERDEM
Doğa Araştırmaları Derneği Başkanı
56osmanerdem@gmail.com
Tel:05339565110

**DEVAMI İÇİN
TIKLA**

**Not: Bu sunu 4-5-6 Temmuz 2012 tarihlerinde «Van İli, Erçek Gölü Havzasındaki Kuş Türleri
Bilinçlendirme Projesi» kapsamında yapılmıştır.**

Doğal tehditler/tehlikeler

- **Yetersiz beslenme**
- **Hava koşulları**
- **Acemilik !**
- **Yaralanmalar**
- **Predatörler (Doğal avcılar)**

Yetersiz beslenme

Göç sırasında bir çölün veya büyük bir denizin üzerinden geçileceğinde yağ ve su rezervi yeterli değilse (yeterli beslenememişse) sonuç bir felaket olabilir.

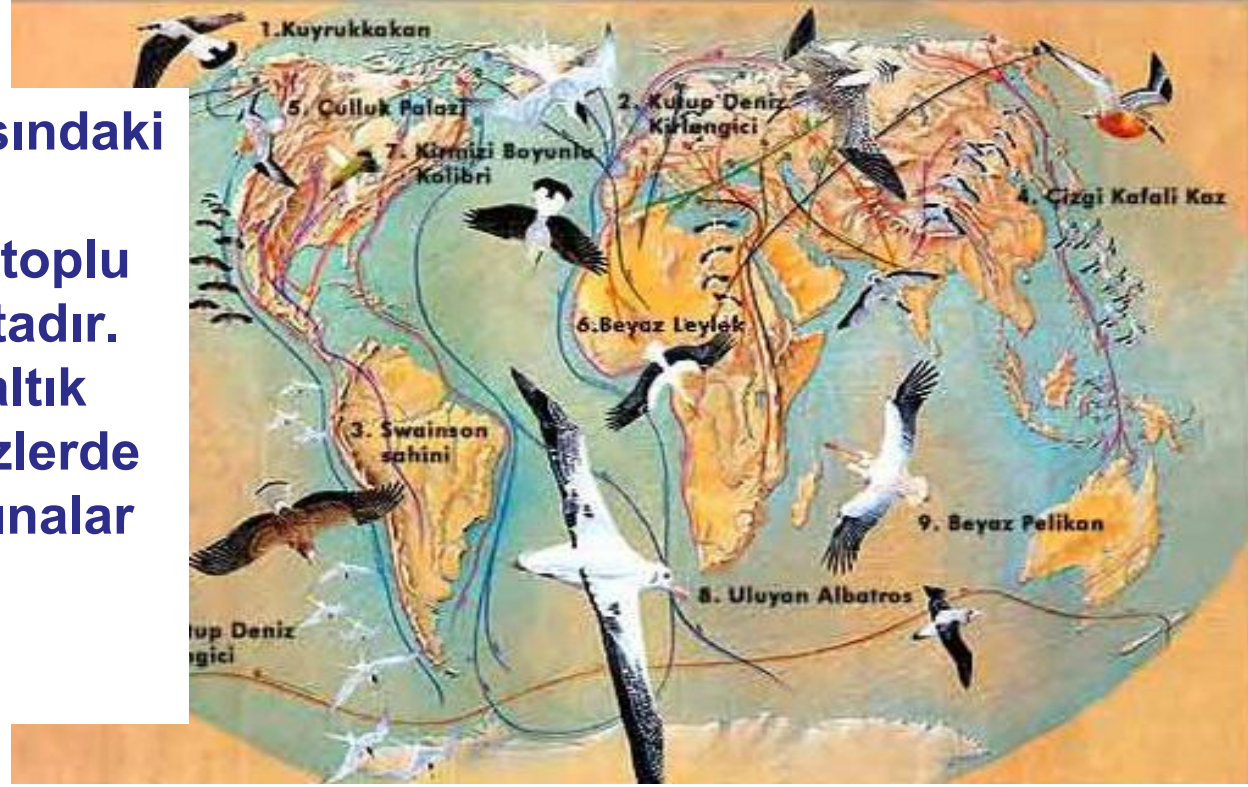

Kaz, ördek, sakarmeke, kuğu, karabatak vs

Özellikle aktif olarak kanat çırparak göç eden kuşlarda (ötücüler, kazlar, ördekler, kuğular, karabataklar vs.) kanat çırparken kaybedilecek enerjinin göçe başlamadan önce depolanmış olması gerekir.

Hava koşulları

Deniz aşırı göçler sırasındaki hava koşullarının elverişsizliğı çoğı kez toplu ölümlere neden olmaktadır. Bazen Karadeniz ve Baltık Denizi gibi küçük denizlerde dahi ters rüzgarlar, fırtınalar ve görüş yetersizliğı nedeniyle ölümler yaşanmaktadır.

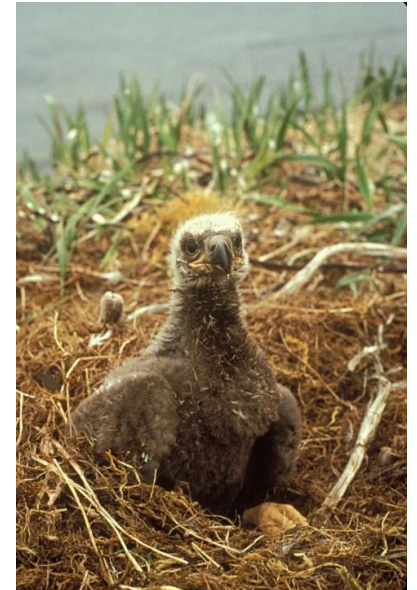
Kötü hava koşulları nedeniyle gemilerin güvertelerine sığınan kuşlar görölmektedir.

Acemilik

Göç sırasında, düz bir çizgi şeklinde olmayan yüzlerce kilometrelik yol kat edilmektedir.

Göç yolculuğuna çıkmış olan birinci yılındaki bir birey için, üzerinden geçilen her alan ilk kez görülen, tamamen yabancı bir alandır. Bu nedenle yolu doğru bulmak başta olmak üzere, deneyim gerektiren faktörlerden en çok etkilenen bireyler genç olanlardır.

Göç sırasında ölen göçmen kuşların çoğunluğunun genellikle birinci yaşlarında olan genç bireyler olduğu tespit edilmiştir.

Predatörler (doğal avcılar)

Göç sırasında karşılaşılan tehlikelerden birisi de, doğal döngü içerisindeki besin ağının sonucu olarak bir başka hayvana yem olma olasılığıdır.

Genellikle dinlenmek için mola verdikleri süre içerisinde etçil memeliler veya başka kuşlar tarafından avlanabilirler.

İnsan kaynaklı başlıca tehditler

- Meraların, sulak alanların ve orman alanlarının daralması ya da ekolojik özelliklerinin bozulması.
- Zirai mücadele ilaçları ve kimyevi gübreler
- Kemirgenler ve yırtıcı hayvanları öldürmek için doğaya bırakılan zehirli etler.
- Yasa dışı avcılık
- Yumurta toplama, yuvalara, yumurtalara ve yavrulara zarar verme, Kuş kaçakçılığı
- İnsan yapısı oluşumlara çarpma (Binalar, türbinler, enerji nakil hatları, arabalar vs
- Petrolle kirlenme (kıyı ve su kuşları)

Yaşam alanlarının tahribi ve daralması

1950'li yılları takiben meydana gelen sanayileşme, tarımda modern tarım alet ve makinelerinin kullanılması, hızlı nüfus artışı ve köyden kente göç; Bunlara bağlı olarak meydana gelen çarpık ve plansız yapılaşma, artan ve değişen insan ihtiyaçları, yoğun ve hızlı enerji ve alt yapı yatırımları,

Saz kesimi

Kum çakıl alımı

Ülkemizdeki doğal alanların büyük bir kısmının geri dönüşü olmayacak bir şekilde kaybına veya bozulmasına neden olmuştur.

Orman açma

1935 yılından günümüze mera alanlarımız **443.000** ha.dan **217.450** ha.a düşmüştür.

Son elli yılda 473 bin hektarlık orman alanı yerleşime açılmıştır. Bu arazilerde 400 bin civarında yapı yer almaktadır.

Kaçak yapılaşma

1950-2010 yılları arasında Türkiye sulak alanlarının yarısından fazlasını kuruttuğu için geri dönüşü olmayacak şekilde kaybetmiştir. Geri kalanının önemli bir kısmında ise su rejimine müdahale edildiği veya kirletildiği için ekolojik denge canlı yaşamı tehdit edecek boyutta bozulmuştur.

Ereğli Sazlıkları

1990

Sultan Sazlığı

1998

2010

2008

Drenaj ve kurutma

Kirlilik

Yangınlar

Yangınlarda yaşam alanları yok olduğu gibi binlerce canlı da yanmakta veya yaralanmaktadır.

Orman yangınları

Saz yangınları

Saz yangınında yanan tepeli pelikan yavruları

Anız yangınları

Zirai mücadele ilaçları ve kimyevi gübre kullanımı

Kimyevi gübreler.
(Özellikle *granül gübreler*.)

Granül gübreler, özellikle kurak havalarda çözünmez ve uzun süre toprakta kalır. Yem sanarak yedikleri için taneli yemlerle beslenen kuşlar için “granül gübreler” büyük tehdit oluştururlar.

Zirai mücadele ilaçları

Zirai mücadele ilaçları, her ne kadar tarımsal üretim ve hayvancılık için olumlu olsalar da insanlar ve doğadaki diğer faydalı canlılar içinde büyük tehdit oluştururlar.

Gerek zirai mücadele ilaçları, gerekse kimyevi gübreler nedeniyle kuş ölümleri görülmektedir.

Fare, sıçan vb. kemirgenler ile tilki, çakal, kurt vb. yırtıcı hayvanlar için doğaya bırakılan zehirli etler.

ODTÜ Ormanı içinde bulunan 3 tilki ve 5 köpeği zehirleyerek öldürdüler. (16.01.2010)

Denizli'nin Şirinköy mahallesinde yol kenarına bırakılan zehirli etleri yiyen 3 tilki telef olurken, 1 çoban köpeği ise son anda kurtarıldı. (28.02.2011)

Tarlaya bırakılan zehirli eti yiyen 3 tilki öldü (2 .03.2011)

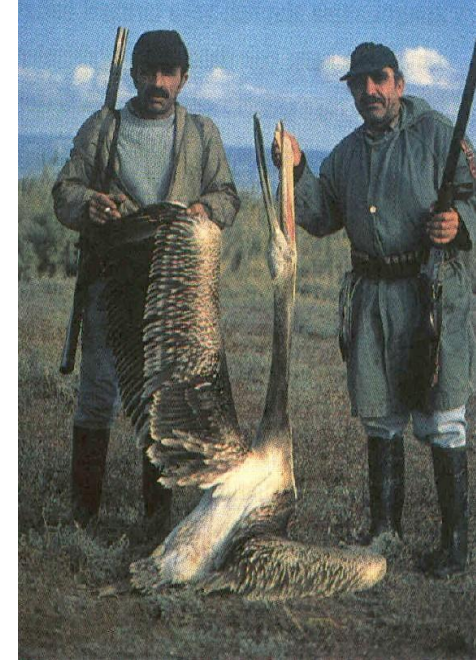
Bolluca ormanına terk edilen köpekler zehirlendi. (30.09.2011)

Özellikle “doğanın çöpçüleri” olarak nitelendirilen akbabalar zehirlenerek öldürülen tilki, çakal, köpek vb. hayvanların leşlerini yiyerek beslendikleri için onlarda zehirlenmektedirler.

Yasadışı avcılık

(Kara Avcılığı Kanunu hükümlerine ve Merkez Av Komisyonu kararlarına aykırı yapılan avcılık)

Balıkçı ağlarına yakalanma

Yuvalara, yumurtalara ve yavrulara zarar verme, kaçakçılık

Yumurta toplama

Çayır biçme

Yoğun yuvalama alanlarında otlatma

Kuş kaçakçılığı

İnsan yapımı oluşumlara çarpma (yüksek gerilim hatları, telefon telleri, rüzgar türbinleri, yüksek binalar)

Amerika'da yüksek gerilim hatlarına kuş çarparak ölen kuş sayının 174 milyon civarında olduğu hesaplanmıştır.

Amerika'da, telefon tellerinin/ direklerinin, yılda 4-5 milyon kuşun ölmesine sebep olduğu saptanmıştır.

Petrol kirliliđi

Denize bırakılan petrol ürünlerinin miktarı yaklaşık 1 milyon ton/yıl gibi inanılmaz boyutlara ulaşmaktadır.

Petrol kaynaklı ölümlerin sayısı yılda ortalama 2 milyonu bulmaktadır. Deniz kuşlarının kanatlarına yapışan petrol yüzücü ve dalıcı kuşların uçuş yetenekleri ile soğuga karşı dayanıklılıklarının yok olmasına neden olmaktadır.

Doğa Araştırmaları Derneği

**tüm yaban hayatının doğal yaşama ortamlarında
soyları tehdit ve tehlike altında olmaksızın yaşamlarını ve
varlıklarını sürdürebildikleri bir Türkiye için çalışır.**

Dikkat ve ilginiz için TEŞEKKÜRLER !